

”

UEAZ

Unia Europejska od A do Z

“

1. FAQ

Projekt współfinansowany
w ramach programu Unii Europejskiej
"Erasmus+"

★
★ STOWARZYSZENIE
★ ROZPRAWY
★ O EUROPIE
★

Podziękowania:

Szczególne podziękowania dla naszych ekspertów i partnerów:

- Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce,
- Przedstawicielstwo Parlamentu Europejskiego w Polsce,
- Prezydent Miasta Starachowice Marek Materek,
- Młodzieżowa Rada Miasta w Starachowicach,
- Piotr Cichocki - pracownik Komisji Europejskiej DG NEAR,
- Poseł do Parlamentu Europejskiego - Adam Jarubas,
- Punkt Europe Direct Kielce,
- European Youth Center w Strasburgu,
- Rada Europy,
- zespół Team Europe,
- Eurodesk Kielce,
- Dyrektor Parku Kultury Pani Agnieszka Lasek Piwarska,
- Szkoła Podstawowa nr 13 w Starachowicach na czele z Panem Dyrektorem Sławomirem Rymarczykiem,
- Szkoła Podstawowa nr 10 w Starachowicach na czele z Panią Dyrektorem Renatą Samelą,
- Szkoła Podstawowa nr 11 w Starachowicach na czele z Panem Dyrektorem Krzysztofem Rokitą,
- I Liceum Ogólnokształcące w Starachowicach na czele z Panem Dyrektorem Dariuszem Lipcem,
- II Liceum Ogólnokształcące na czele z Panią Dyrektorem Ewą Sajór-Rujszczak,
- Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Starachowicach na czele z Panią Dyrektorem Grażyną Matecką,
- Institute of Research and Training on European Affairs z Grecji,
- Association Youth z Bułgarii.

Specjalne podziękowania

dla naszej młodzieżowej grupy inicjatywnej za aktywność i wytrwałość w realizacji projektu:

- Asia Kosecka,
 - Borys Bajdo,
 - Dominika Chmielewska,
 - Iga Stępniewska,
 - Igor Kaczorowski,
 - Julia Wysocka,
 - Mikołaj Michalczak,
 - Maciej Kania,
 - Maksym Banasik,
 - Natalia Maciąg,
 - Ola Niewczas,
 - Tomasz Lech
- oraz zwyciężczyni konkursu wiedzy o Unii Europejskiej - Julii Łaszewicz a także ponad 400 młodym ludziom, którzy wzięli udział w naszych spotkaniach.

Do zobaczenia!

01

1 | O projekcie

01

Projekt "Unia Europejska od A do Z" realizowaliśmy w latach 2019-21, miał on na celu podniesienie wiedzy starachowickiej młodzieży o Unii Europejskiej - jej historii, działaniach, ideach czy instytucjach.

Grupą inicjatywną były młode osoby ze Starachowic, które zaangażowane były w nasz poprzedni projekt z Erasmus+ - "Młodzieżowe Rozprawy o Europie".

Działania projektowe były podzielone na kilka części, ze względu na pandemię działania przenieśliśmy do Internetu, a gdy tylko mogliśmy ponownie spotykaliśmy się w "realu".

- **Pogadanki europejskie** (listopad 2019 - wrzesień 2020) czyli 10 kameralnych spotkań ekspertów z młodzieżą. Na każdym takim spotkaniu podejmowana była inna tematyka europejska, a razem stworzyliśmy kompendium wiedzy o Unii Europejskiej dla młodzieży. Ze względu na pandemię koronawirusa wstrzymaliśmy działania stacjonarne, a od kwietnia do sierpnia prowadziliśmy raz w miesiącu dodatkowe webinaria o Unii Europejskiej. Tematy: historia

integracji europejskiej, instytucje Unii Europejskiej, strefa euro, budżet UE, brexit, traktaty, przyszłość UE, polityka młodzieżowa,.

- **Talk showy europejskie** (wrzesień 2020 - czerwiec 2021), gdzie młodzież prowadziła wywiady z politykami, ekspertami, decydentami przy udziale publiczności. Wszystko zostało nagrane a następnie opublikowane w mediach społecznościowych.
- **Test wiedzy o Unii Europejskiej** (czerwiec 2021), w trakcie którego zmierzili się ze sobą młodzież i politycy.
- **Wizyty studyjne do Brukseli i Strasbourga** (wrzesień 2021), młodzież mogła zobaczyć instytucje unijne i przekonać się w praktyce jak Unia Europejska działa.
- **Konferencja podsumowująca projekt** (czerwiec 2021), gdzie młodzi ludzie wraz z ekspertami wzięli udział w teście wiedzy o Unii Europejskiej.

Projekt został realizowany z funduszy Komisji Europejskiej w ramach Programu Erasmus+.

02

2 | Najczęściej zadawane pytania przez młodzież

Najczęściej zadawane pytania przez młodzież na spotkaniach w projekcie:

Piotrek | Z ilu Państw składa się Unia Europejska?

Obecnie (stan na wrzesień 2021 r.) Unia Europejska liczy 27 państw: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Włochy

Igor | Co to jest Komisja Europejska i czym się zajmuje?

Komisja jest politycznie niezależnym organem wykonawczym Unii Europejskiej. Siedziba znajduje się w Belgii, powstała w 1958 roku. Komisja pomaga w kształtowaniu ogólnej strategii UE, proponuje nowe unijne przepisy i kierunki polityki oraz monitoruje ich wdrażanie, a także zarządza budżetem UE. Odgrywa też ważną rolę we wspieraniu międzynarodowego rozwoju i dostarczaniu pomocy rozwojowej.

Asia | Czy Unia Europejska ma stolicę?

Przyjmuje się, że "stolicami" Unii Europejskiej są Bruksela, Strasburg oraz Luksemburg. Biura Komisji Europejskiej znajdują się głównie w Brukseli i Luksemburgu. Posiada ona również przedstawicielstwa w krajach UE

oraz tzw. delegatury w krajach poza UE. W wielu krajach UE ustanowiono agencje, którym powierzono określone zadania techniczne, naukowe lub administracyjne. Na przykład FRONTEX tj. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej znajduje się w Warszawie.

Posiedzenia komisji parlamentarnych PE odbywają się w Brukseli, a sesje plenarne w Brukseli i Strasburgu. Administracja Parlamentu Europejskiego ma siedzibę w Luksemburgu. Biura Rady Unii Europejskiej znajdują się w Brukseli, gdzie również odbywa się większość posiedzeń. Czasami posiedzenia Rady Unii Europejskiej odbywają się w Luksemburgu. Spotkania szefów państw i rządów (Rada Europejska) odbywają się w Brukseli.

Źródło:

https://europa.eu/european-union/about-eu/figures/administration_pl

Krystian | Kiedy Polska weszła do UE?

Polska weszła do Unii Europejskiej 1 maja 2004 r. wraz z Estonią, Łotwą, Litwą, Czechami, Słowacją, Słowenią, Węgrami, Cyprzem i Maltą. Rozszerzenie to, którego celem było ponowne zjednoczenie kontynentu po upadku muru berlińskiego i Związku Radzieckiego, zainicjowano na szczycie Rady Europejskiej w grudniu 1997 r. Negocjacje prowadzone były z każdym państwem z osobna w oparciu o jednolite ramy negocjacyjne.

04

Julia | Co to jest strefa Schengen i jakie Państwo do niej należą?

Dzięki utworzeniu strefy Schengen w 1995 roku na granicach wewnętrznych UE całkowicie zniesiono kontrole. Obecnie strefa Schengen obejmuje większość państw UE: z wyjątkiem Irlandii, która utrzymuje w mocy klauzulę opt-out, a także Bułgarii, Chorwacji, Cypru i Rumunii, które są zobowiązane do przystąpienia do strefy Schengen. Do strefy należą również cztery kraje spoza UE - Islandia, Norwegia, Szwajcaria i Liechtenstein.

Warunki przystąpienia do strefy Schengen:

- Państwo musi wykazać, że jest w stanie wziąć na siebie odpowiedzialność za kontrolowanie zewnętrznej granicy strefy Schengen w imieniu innych państw również należących do tej strefy.
- Państwo musi stosować określone przepisy Schengen, takie jak zasady dotyczące kontroli granicznej na lądzie, morzu i w powietrzu, wydawania wiz, współpracy policyjnej i ochrony danych osobowych.
- Państwo musi podjąć skuteczną współpracę z innymi państwami Schengen w celu utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa po zniesieniu kontroli na granicach wewnętrznych.
- Państwo musi ustanowić połączenie z systemem informacyjnym Schengen (SIS) oraz wizowym systemem

informacyjnym (VIS) oraz wykorzystywać oba te systemy.

Źródło:

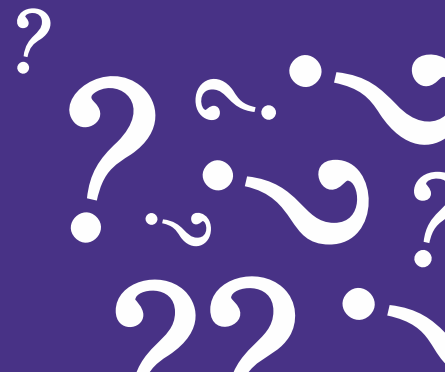
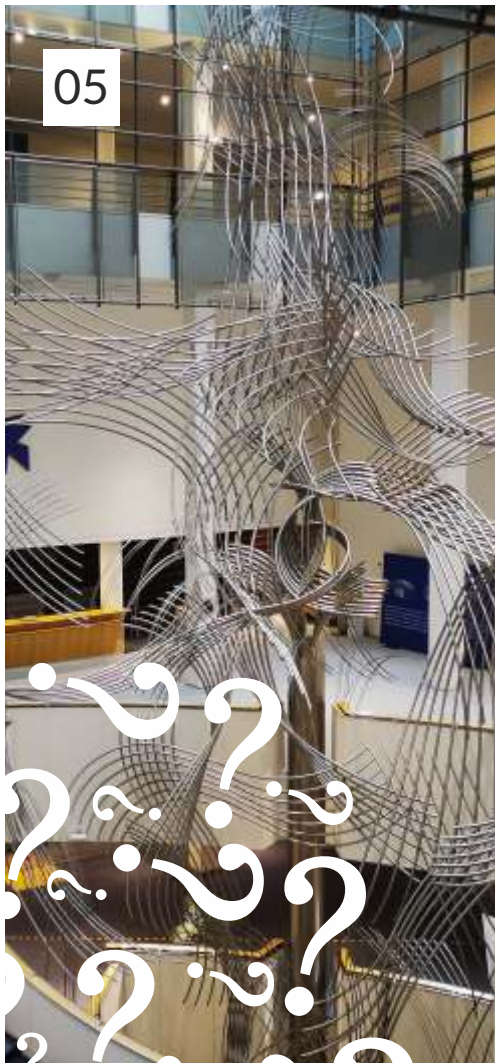
<https://www.europarl.europa.eu/news/pl/headlines/security/20180216STO98008/strefa-schengen-ktore-panstwa-do-niej-naleza-i-ktore-staraja-sie-o-czlonkostwo>

Dominika | Jakie państwa obecnie starają się o wejście do UE?

Oficjalnie status krajów kandydujących do Unii Europejskiej mają: Czarnogóra, Serbia, Turcja, Albania i Republika Macedonii Północnej. Natomiast Bośnia i Hercegowina oraz Kosowo mają status potencjalnych krajów kandydujących.

Źródło:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/167/rozszerzenie-unii-europejskiej>

Karol | Jaka jest różnica między Radą Europejską, Radą Unii Europejskiej i Radą Europy?

Rada Europejska wyznacza ogólny kierunek polityki oraz priorytety Unii Europejskiej. W jej skład wchodzi szefowie państw i rządów krajów UE, przewodniczący Rady Europejskiej oraz przewodniczący Komisji Europejskiej. Rada Europejska stanowi najwyższy szczebel współpracy politycznej między państwami UE. Jej posiedzenia odbywają się zazwyczaj raz na kwartał w formie spotkań na szczycie.

Rada Unii Europejskiej reprezentuje głos rządów krajów UE, przyjmuje akty prawne UE i koordynuje politykę UE. Składa się z ministrów ze wszystkich krajów UE, w zależności od omawianego obszaru polityki. Każdy kraj UE sprawuje prezydencję przez 6 miesięcy na zasadzie rotacji. Rada, w zależności od rozpatrywanych spraw, składa się bądź z ministrów spraw zagranicznych każdego z państw członkowskich Unii Europejskiej (jest to wtedy tzw. Rada Ogólna), bądź z takiej samej liczby ministrów innego resortu (Rada Branżowa).

Razem istnieje dziesięć możliwych konfiguracji Rady: ds. Ogólnych, ds. Zagranicznych, ds. Gospodarczych i Finansowych, ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, ds. Zatrudnienia,

Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów, ds. Konkurencyjności, ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii, ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, ds. Środowiska, ds. Edukacji, Młodzieży i Kultury. Podstawowymi funkcjami Rady są funkcje prawodawcze i budżetowe.

Rada Europy to międzynarodowa organizacja rządowa, która skupia prawie wszystkie państwa Europy oraz kilka państw spoza kontynentu. Powstała 5 maja 1949 roku w wyniku podpisania Traktatu Londyńskiego przez 10 państw (Belgię, Danię, Francję, Holandię, Irlandię, Luksemburg, Norwegię, Szwecję, Wielką Brytanię i Włochy). Obecnie liczy 47 członków, a jej siedzibą jest Strasburg. Organizacja zajmuje się przede wszystkim promocją i ochroną praw człowieka, demokracji i praworządności.

Źródło: <https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/>
<https://www.gov.pl/web/zdrowie/rada-europy>

Amelia | Kim są Komisarze, ilu ich jest i w jaki sposób są wybierani?

Komisarze to najprościej mówiąc przedstawiciele Komisji Europejskiej - jest ich tylu, ile jest Państw członkowskich UE. Każdy z komisarzy jest odpowiedzialny za określoną dziedzinę, analogicznie do ministrów w rządzie. W skład Komisji wchodzi też wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa jako jeden z jej wiceprzewodniczących. Członkowie komisji nie mogą czuć się związani żadnymi instrukcjami płynącymi z krajów ich pochodzenia - są politykami, których desygnuje Rada Europejska (decydując większością kwalifikowaną), a zatwierdza Parlament Europejski. Ostatnim etapem powołującym Komisję w pełnym składzie jest mianowanie przez Radę Europejską. Zadaniem komisarzy jest nadzór nad przydzielonymi im dyrekcjami generalnymi.

Iga | Kiedy powstała Unia Europejska?

Unia Europejska formalnie powstała 1 listopada 1993 roku na mocy podpisanego 7 lutego 1992 traktatu z Maastricht - jako efekt wieloletniego procesu integracji politycznej, gospodarczej i społecznej. Początkiem powojennej integracji europejskiej było powstanie w 1952 Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. W 1958 została utworzona Europejska Wspólnota Gospodarcza i to jej bezpośrednią

następczynią jest Unia Europejska. Od czasu wejścia w życie traktatu lizbońskiego, tj. 1 grudnia 2009, podstawę prawną funkcjonowania stanowią Traktat o Unii Europejskiej (znany także jako traktat z Maastricht) oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Ola i Julia | Co oznacza flaga Unii Europejskiej?

Flaga europejska jest symbolem nie tylko Unii Europejskiej, ale również jedności i tożsamości Europy w szerszym znaczeniu. Na fladze przedstawiony jest okrąg złożony z dwunastu złotych gwiazd na błękitnym tle. Gwiazdy symbolizują jedność, solidarność i harmonię między narodami Europy. Krąg gwiazd jest symbolem jedności, a ich liczba nie zależy od liczby państw członkowskich.

Źródło: https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/flag_pl

Iza | Czym jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej?

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest instytucją sądowniczą Unii Europejskiej z siedzibą w Luksemburgu. Zapewnia jednolitą wykładnię prawa UE we wszystkich krajach UE oraz jego przestrzeganie przez kraje i instytucje UE. W skład Trybunału Sprawiedliwości wchodzi 27 sędziów i 11 rzeczników generalnych. Sędziowie i rzecznicy generalni są mianowani za wspólnym porozumieniem przez rządy państw członkowskich, po konsultacji z komitetem, którego zadaniem jest opiniowanie, czy kandydaci są odpowiedni do pełnienia danej funkcji. Państwa członkowskie Unii Europejskiej są zobowiązane do podporządkowywania się orzeczeniom Trybunału Sprawiedliwości UE.

Źródło: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/fj_6/pl/

Maciej | Dlaczego Kosowo, Czarnogóra, Watykan, Monako czy San Marino mają EURO mimo, że nie są w Unii Europejskiej?

Czarnogóra i Kosowo posługują się wspólną walutą od samego początku istnienia strefy euro i robią to z pominięciem wszelkich zasad przyjmowania tej waluty ustalonych przez Unię Europejską. W okresie wojen bałkańskich, Czarnogóra i Kosowo zdecydowały się przeciąć więzi ekonomiczne

z Belgradem, co oznaczało rezygnację z postępowania się dinarem jugosłowiańskim i zastąpienie go marką niemiecką. Gdy z początkiem 2002 roku marka wraz z wieloma innymi walutami europejskimi została zastąpiona przez euro, Czarnogóra i Kosowo w naturalny sposób przestawiły się na nową walutę, co nie wywołało jednak sprzeciwu Brukseli.

Monako, Watykan i San Marino są częścią strefy euro od początku jej istnienia dzięki dwustronnemu porozumieniu z Unią Europejską. Andora natomiast do 2011 r. posługiwała się euro nielegalnie.

Źródło: <https://www.money.pl/galerie/artukul/sa-kraje-ktore-przyjely-euro-bez-negocjacji,233,0,2201577.html>

Tomek | Dlaczego Dania, a wcześniej Wielka Brytania nie musiała przyjmować euro?

Wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej należą do unii gospodarczej i walutowej (UGW) i koordynują swoją politykę gospodarczą w taki sposób, aby wspierać cele gospodarcze UE. Wiele państw członkowskich poszło jednak o krok dalej i zastąpiło swoje waluty krajowe wspólną walutą - euro. Państwa te tworzą tzw. strefę euro. Wszystkie kraje Unii Europejskiej zobowiązane są do przyjęcia EURO, kiedy spełnią z góry narzucone warunki.

Wyjątkiem jest właśnie Dania. Dania nie ubiega się o dołączenie do strefy euro - skorzystała z tzw. klauzuli opt-out (możliwość rezygnacji) zapisanej w protokole załączonym do Traktatu (mimo to, jeśli w przyszłości zmieni zdanie, będzie mogła starać się o wejście do strefy euro). Podobna jest sytuacja z Irlandią i Strefą Schengen - wszystkie kraje prędzej czy później muszą do niej wstąpić, a Irlandia wynegocjowała brak takiej konieczności wstępując do UE.

Źródło:

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/euro-area/what-euro-area_pl

Julia | Czy polityka Unii Europejskiej uwzględni działania młodzieżowe?

Polityka dotycząca młodzieży jest domeną polityki krajowej.

W związku z tym UE pełni w tych dziedzinach rolę wspierającą. Jako taka, część programu Erasmus+ poświęcona młodzieży wspiera wymianę młodych ludzi zarówno wewnątrz UE, jak i z państwami trzecimi. W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska wzmocniła swoją politykę ukierunkowaną na osoby młode, co ilustruje inicjatywa Europejski Korpus Solidarności i projekt DiscoverEU.

Więcej:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/141/mlodziez>

Borys | Jakie są funkcje przewodniczącego Rady UE?

Zadania przewodniczącego określa art. 15 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Osoba sprawująca tę funkcję ma przede wszystkim: przewodniczyć szczytom Rady Europejskiej i kierować jej pracami; czuwać nad przygotowaniem do szczytów Rady Europejskiej oraz nad ciągłością jej działań (we współpracy z przewodniczącym Komisji oraz na podstawie wyników prac Rady do Spraw Ogólnych) przyczyniać się do spójności i konsensusu na forum Rady Europejskiej, zdawać relację Parlamentowi Europejskiemu po każdym szczycie Rady Europejskiej. Ponadto przewodniczący Rady Europejskiej reprezentuje Unię na zewnątrz (na szczeblu szefów państw i rządów):

- w kwestiach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) - wraz z wysokim przedstawicielem Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa,
- na szczytach międzynarodowych - z reguły wraz z przewodniczącym Komisji Europejskiej. Przewodniczący Rady Europejskiej jest wybierany przez Radę Europejską kwalifikowaną większością głosów.

Jego mandat trwa 2,5 roku i może zostać przedłużony o jedną kadencję.

Więcej: <https://www.consilium.europa.eu/pl/european-council/president/role/>

Mikołaj | Czym zajmuje się Parlament Europejski?

Parlament Europejski jest organem ustawodawczym UE. Posłowie wybierani są w wyborach bezpośrednich co 5 lat. Parlament Europejski pełni trzy podstawowe funkcje:

Funkcja ustawodawcza

- uchwała, wraz z Radą UE, przepisy prawa europejskiego, w oparciu o wnioski ustawodawcze Komisji Europejskiej,
- podejmuje decyzje w sprawie umów międzynarodowych,
- podejmuje decyzje w sprawie rozszerzenia UE,
- bada roczny plan prac Komisji i występuje do Komisji o przedłożenie wniosków ustawodawczych.

Funkcja nadzorcza

- sprawuje nadzór demokratyczny nad pozostałymi instytucjami europejskimi,
- wybiera przewodniczącego Komisji i zatwierdza skład Komisji; może uchwalić „wotum nieufności”, zmuszając Komisję do dymisji,
- udziela absolutorium z wykonania budżetu, tzn. zatwierdza prawidłowe wykonanie budżetu,
- rozpatruje petycje od obywateli oraz powołuje komisje śledcze,
- omawia kwestie dotyczące polityki pieniężnej z Europejskim Bankiem Centralnym,

- kieruje zapytania do Komisji i Rady,
- monitoruje wybory.

Funkcja budżetowa

- wraz z Radą ustanawia budżet UE,
- zatwierdza długoterminowy budżet UE, tzw. wieloletnie ramy finansowe,

Więcej: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_pl

PUBLIKACJA BEZPŁATNA
Rezultat projektu: "Unia Europejska od A do Z"

Wydawca: Stowarzyszenie Rozprawy o Europie | 2021

Projekt współfinansowany
w ramach programu Unii Europejskiej
"Erasmus+"

Patronat:

Marek Materek
Prezydent Miasta
Starachowice

Piotr Babicki
Starosta Powiatu
Starachowickiego